

חוק-יסוד: הכנסת תוכן עניינים

7	המהות	סעיף 1
7	מקום המושב	סעיף 2
7	ההרכב	סעיף 3
7	שיטת הבחירות	סעיף 4
7	הזכות לבחור	סעיף 5
7	הזכות להגיש רשימת מועמדים	סעיף 5א
7	הזכות להיבחר	סעיף 6
7	סייג למועמדות חבר הכנסת שפרש מסיעתו	סעיף 6א
7	מי לא יהיה מועמד	סעיף 7
8	מניעת השתתפות בבחירות	סעיף 7א
8	תקופת כהונת הכנסת	סעיף 8
8	מועד הבחירות	סעיף 9
8	הארכת תקופת כהונה	סעיף 9א
8	יום הבחירות שבתון	סעיף 10
8	פרסום תוצאות הבחירות	סעיף 11
8	כינוס הכנסת	סעיף 12
9	ישיבת הפתיחה	סעיף 14
9	הצהרת אמונים של חבר הכנסת	סעיף 15
9	אי הצהרה	סעיף 16
9	אי הצהרה בשל אזרחות כפולה	סעיף 16א
9	חסינות חברי הכנסת	סעיף 17
9	חסינות בניני הכנסת	סעיף 18
9	סדרי העבודה והתקנון	סעיף 19
9	היושב ראש והסגנים	סעיף 20
9	ממלא מקום של יושב ראש הכנסת ויושב ראש הכנסת בפועל	סעיף 20א
10	ועדות	סעיף 21
10	ועדות חקירה	סעיף 22
10	דינם של שר וסגן שר שאינם חברי הכנסת	סעיף 23
10	מנין	סעיף 24
10	רוב	סעיף 25
10	ישיבות	סעיף 26
10	פומביות	סעיף 27
10	פרסום	סעיף 28
11	כנסים	סעיף 31
11	התפזרות הכנסת	סעיף 34
11	מועד הבחירות לאחר התפזרות הכנסת	סעיף 35
11	תקופת כהונת הכנסת לאחר התפזרות	סעיף 36
11	התפזרות בשל אי קבלת חוק תקציב	סעיף 36א
11	רציפות הכנסת	סעיף 37
11	הארכת תקופת של חיקוקים	סעיף 38
11	שכר חברי הכנסת	סעיף 39
11	התפטרות של חבר כנסת	סעיף 40
11	תוצאות ההתפטרות	סעיף 41
12	פקיעת כהונה או מועמדות	סעיף 42
12	הפסקת חברות של חבר הכנסת	סעיף 42א
12	השעיה	סעיף 42ב
12	הפסקת חברות בכנסת של שר או סגן שר	סעיף 42ג
14	חילופים של חברי כנסת	סעיף 43
14	יציבות החוק	סעיף 44

14

14

14

נוקשות סעיפים

סעיף 45

תחולת נוקשות

סעיף 45א

מתי דרוש רוב מיוחד

סעיף 46

1. הכנסת היא בית הנבחרים של המדינה. המהות
2. מקום מושבה של הכנסת הוא ירושלים. מקום המושב
3. הכנסת בהיבחרה תהיה בת מאה ועשרים חבר. ההרכב
4. הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות, לפי חוק הבחירות לכנסת; אין לשנות סעיף זה, אלא ברוב של חברי הכנסת. שיטת הבחירות
5. כל אזרח ישראלי בן שמונה עשרה שנה ומעלה זכאי לבחור לכנסת, אם בית משפט לא שלל ממנו זכות זו על פי חוק; חוק הבחירות יקבע את המועד שבו ייחשב אדם בן שמונה עשרה שנה לענין השימוש בזכות הבחירה לכנסת. הזכות לבחור
- 5א. רשימת מועמדים לכנסת תוגש על ידי מפלגה בלבד; דרכי התאגדותן ורישומן של מפלגות ותנאים להגשת רשימת מועמדים ייקבעו בחוק. הזכות להגיש רשימת מועמדים (תיקון מס' 21) תשנ"ו-1996
6. (א) כל אזרח ישראלי שביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בן עשרים ואחת שנה ומעלה, זכאי להיבחר לכנסת, זולת אם בית משפט שלל ממנו זכות זו על פי חוק או שנידון, בפסק דין סופי, לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לרצות את עונש המאסר בפועל, ואם הורשע בעבירת טרור חמורה או עבירת ביטחון חמורה, כפי שייקבע בחוק, נידון, בפסק דין סופי, לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שבע שנות מאסר, וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו 14 שנים מהיום שגמר לרצות את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון. הזכות להיבחר (תיקון מס' 8) תשנ"ו-1996 תשס"א-1981 (תיקון מס' 10) תשס"ז-1987 (תיקון מס' 26) תשס"ט-2000 (תיקון מס' 47) תשע"ח-2018
- (ב) (בוטל).
- (ג) מועמד לכנסת שנידון כאמור בסעיף קטן (א) ופסק הדין נעשה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ולפני שהחל לכהן כחבר הכנסת, דינו כדין מי שהתפטר מרשימת המועמדים שבה כלול שמו, או מחברותו בכנסת, לפי הענין, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שאין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון. (תיקון מס' 22) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 26) תשס"ט-2000
- (ד) קביעת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ג) לא תידרש אם קבע בית המשפט, לפי דין, כי יש עם העבירה, בנסיבות הענין, משום קלון. (תיקון מס' 26) תשס"ט-2000
- (ה) לענין סעיף זה – (תיקון מס' 26) תשס"ט-2000
- "מאסר בפועל" - סך כל תקופות המאסר בפועל שעל הנידון לרצות ברצף אחד, אף אם הוטלו בגזרי דין שונים, לרבות מאסר על תנאי שהופעל; סייג למועמדות חבר הכנסת שפרש מסייעתו (תיקון מס' 12) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 21) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 36) תשס"ד-2004
- "עבירה" - כל אחת מהעבירות שעליהן נידון לעונש של מאסר בפועל.
- 6א. (א) חבר הכנסת שפרש מסיעתו ולא התפטר מכהונתו סמוך לפרישתו, לא ייכלל, בבחירות לכנסת שלאחריה, ברשימת מועמדים שהגישה מפלגה שהיתה מיוצגת על ידי סיעה של הכנסת היוצאת; הוראה זו לא תחול על התפלגות סיעה בתנאים שנקבעו בחוק. סייג למועמדות חבר הכנסת שפרש מסייעתו (תיקון מס' 12) תשנ"א-1991 (תיקון מס' 21) תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 36) תשס"ד-2004
- (ב) לענין סעיף זה –
- "פרישה מסיעה" - לרבות הצבעה במליאת הכנסת שלא בהתאם לעמדת הסיעה בענין הבעת אמון לממשלה או אי-אמון בה; ואולם הצבעה כאמור לא תיחשב כפרישה אם חבר הכנסת לא קיבל כל תמורה בעד הצבעתו;
- "תמורה" - במישרין או בעקיפין, בהבטחה או בהתחייבות לעתיד, ולרבות הבטחת מקום ברשימת מועמדים לכנסת, או מינוי חבר-הכנסת עצמו או אדם אחר לתפקיד כלשהו.
7. אלה לא יהיו מועמדים לכנסת: מי לא יהיה מועמד
- (1) נשיא המדינה;
- (2) שני הרבנים הראשיים;
- (3) שופט;
- (4) דיין של בית דין דתי;

(תיקון מס' 33) תשס"א-2001
(תיקון מס' 33) תשס"א-2001

(5) מבקר המדינה ;	
(6) ראש המטה הכללי, צבא-הגנה לישראל ;	
(7) רבנים וכהני דתות אחרות, כשהם משמשים ככהונתם בשכר ;	(תיקון מס' 2)
(8) עובדי מדינה בכירים וקציני צבא בדרגות או בתפקידים שייקבעו בחוק ;	תשי"ט-1959 (תיקון מס' 21) תשנ"ו-1996
(9) שוטרים וסוהרים בדרגות או בתפקידים שייקבעו בחוק ;	(תיקון מס' 21)
(10) עובדי תאגידים שהוקמו בחוק, בדרגות או בתפקידים שייקבעו בחוק.	תשנ"ו-1996 (תיקון מס' 33) תשס"א-2001 (תיקון מס' 33) תשס"א-2001
זולת אם חדלו לכהן במשרה או בתפקיד כאמור לפני המועד להגשת רשימות המועמדים לכנסת, ואם נקבע בחוק מועד מוקדם מזה, לפני המועד האמור.	(תיקון מס' 33) תשס"א-2001
7א. (א) רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לכנסת ולא יהיה אדם מועמד בבחירות לכנסת, אם יש במטרותיה או במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לרבות בהתבטאויותיו, לפי הענין, במפורש או במשתמע, אחד מאלה :	מניעת השתתפות בבחירות (תיקון מס' 35) תשס"ב-2002 (תיקון מס' 46)
(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית ;	
(2) הסתה לגזענות ;	
(3) תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל.	
(1א) לעניין סעיף זה, יראו מועמד ששהה במדינת אויב שלא כדין בשבע השנים שקדמו למועד הגשת רשימת המועמדים כמי שיש במעשיו משום תמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל, כל עוד לא הוכיח אחרת.	(תיקון מס' 39) תשס"ח-2008
(ב) החלטת ועדת הבחירות המרכזית כי מועמד מנוע מלהשתתף בבחירות טעונה אישור בית המשפט העליון.	
(ג) מועמד יצהיר הצהרה לענין סעיף זה.	
(ד) פרטים לענין הדיון בועדת הבחירות המרכזית ובבית המשפט העליון ולענין הצהרה לפי סעיף קטן (ג), ייקבעו בחוק.	
8. תקופת כהונתה של הכנסת תהיה ארבע שנים מיום היבחרה.	תקופת כהונת הכנסת
8א. (פקע).	(תיקון מס' 48 – הוראת שעה) תש"ף-2020
9. הבחירות לכנסת יהיו ביום ג' השלישי לחודש חשון של השנה שבה תמה כהונתה של הכנסת היוצאת, אולם אם היתה השנה שלפניה שנה מעוברת, יהיו הבחירות ביום ג' הראשון לאותו חודש.	מועד הבחירות (תיקון מס' 1) תשי"ט-1959
9א. (א) הכנסת לא תאריך את תקופת כהונתה אלא בחוק שנתקבל ברוב של שמונים חברי הכנסת ואם נתקיימו נסיבות מיוחדות המונעות עריכת בחירות בעיתן ; תקופת ההארכה לא תעלה על הזמן המתחייב מהנסיבות האמורות ; בחוק כאמור ייקבע מועד הבחירות.	הארכת תקופת כהונה (תיקון מס' 15) תשנ"ב-1992
(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 34, רשאית הכנסת, בהחלטה ברוב חבריה, להקדים את מועד הבחירות שנקבע לפי סעיף קטן (א), ובלבד שהמועד החדש לא יהיה מוקדם מהמועד לקיום הבחירות לכנסת לפי סעיף 9.	
10. יום הבחירות יהיה יום שבתון, אך שירותי תחבורה ושאר שירותים ציבוריים יפעלו כסדרם.	יום הבחירות – שבתון
11. תוצאות הבחירות יפורסמו ברשומות תוך שמונה ימים מיום הבחירות.	פרסום תוצאות הבחירות (תיקון מס' 20) תשנ"ו-1996
12. הכנסת תתכנס לשיבתה הראשונה, לאחר פרסום תוצאות הבחירות, בתוך ארבעה עשר ימים מיום הבחירות לכנסת במועד שייקבע בחוק, אלא אם כן נקבע	כינוס הכנסת (תיקון מס' 37) תשס"ו-2006

בחוק מועד סמוך אחר בשל יום מנוחה, חג, מועד, יום זיכרון או בשל סמיכות לאחד מהם, או בשל חול המועד.

13. (בוטל). (תיקון מס' 37) תשס"ו-2006
14. סדרי ישיבת הפתיחה ייקבעו בחוק, והם יבטאו את אופיה של מדינת ישראל ומורשתה. (תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996
15. (א) חבר הכנסת יצהיר אמונים; ואלה דברי ההצהרה:
"אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי בכנסת".
(ב) סדרי ההצהרה ייקבעו בחוק. הצהרת אמונים של חבר הכנסת (תיקון מס' 23) תשנ"ו-1996
16. קרא יושב ראש הכנסת לחבר הכנסת להצהיר הצהרת אמונים והחבר לא עשה כן, לא יהנה החבר מזכויותיו של חבר הכנסת כל עוד לא הצהיר. אי הצהרה בשל אזרחות כפולה (תיקון מס' 22) תשנ"ו-1996
- 16א. היה חבר הכנסת בעל אזרחות נוספת שאינה ישראלית, ודיני המדינה שהוא אזרח שלה, מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יצהיר אמונים אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה, והוא לא ייהנה מזכויותיו של חבר הכנסת כל עוד לא הצהיר.
17. לחברי הכנסת תהיה חסינות; פרטים ייקבעו בחוק. חסינות חברי הכנסת
18. לבניי הכנסת תהיה חסינות; פרטים ייקבעו בחוק. חסינות בניי הכנסת
19. הכנסת תקבע סדרי עבודתה; במידה שסדרי העבודה לא נקבעו בחוק תקבעם הכנסת בתקנון; כל עוד לא נקבעו סדרי העבודה כאמור, תנהג הכנסת לפי הנהג והנהל המקובלים בה. סדרי העבודה והתקנון
20. (א) הכנסת תבחר מבין חבריה יושב ראש וסגנים ליושב ראש. עד לבחירת יושב ראש הכנסת, ימשיך לכהן בתפקידו יושב ראש הכנסת היוצאת אם שב ונבחר כחבר הכנסת, ואם לא שב ונבחר – יכהן הותיק שבחברי הכנסת, שאינו ראש הממשלה, שר או סגן שר, כיושב ראש הכנסת בפועל. בסעיף זה, "ותיק" – מי שתקופת כהונתו בכנסת היא הארוכה ביותר, ברציפות או שלא ברציפות, ומבין בעלי ותק שווה – המבוגר שבהם. היושב ראש והסגנים (תיקון מס' 27) תשס"ו-2000 (תיקון מס' 34) תשס"ב-2001 (תיקון מס' 37) תשס"ו-2006 (תיקון מס' 43) תשנ"ז-2016 (תיקון מס' 24) תשנ"ז-1997
- (ב) הכנסת רשאית, בתקנונה, לקבוע סייגים לבחירתו של חבר הכנסת לכהונת יושב ראש הכנסת או סגן ליושב ראש הכנסת.
- (ג) הכנסת רשאית, בהחלטה ברוב חבריה, להשעות מכהונתו את יושב ראש הכנסת או סגן ליושב ראש הכנסת או לקבוע סייגים לכהונתם; פרטים ייקבעו בחוק. (תיקון מס' 24) תשנ"ז-1997
- (ד) הכנסת רשאית, בהחלטה ברוב חבריה או ברוב גדול יותר שייקבע בחוק, להעביר מכהונתו את יושב ראש הכנסת או סגן ליושב ראש הכנסת; פרטים ייקבעו בחוק. (תיקון מס' 24) תשנ"ז-1997
- 20א. (א) יצא יושב ראש הכנסת את גבולות המדינה, ימלא סגן ליושב ראש את מקומו עד שישוב היושב ראש. ממלא מקום של יושב ראש הכנסת ויושב ראש הכנסת בפועל (תיקון מס' 4) תשכ"ז-1967 (תיקון מס' 27) תשס"ו-2000
- (ב) הודיע יושב ראש הכנסת לוועדת הכנסת או שקבעה ועדת הכנסת כי מטעמי בריאות נבצר מיושב ראש הכנסת דרך ארעי למלא תפקידו, או הודיע יושב ראש הכנסת כי נבצר ממנו דרך ארעי למלא את תפקידו וועדת הכנסת אישרה את הודעתו, ימלא סגן ליושב ראש את מקומו עד שיוודיע יושב ראש הכנסת לוועדת הכנסת או עד שתקבע ועדת הכנסת כי לא נבצר עוד ממנו למלא תפקידו.
- (ג) נתפנתה משרתו של יושב ראש הכנסת – מפני שהתפטר או נפטר או מפני שקבעה ועדת הכנסת כי מטעמי בריאות נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו – יכהן סגן ליושב ראש כיושב ראש הכנסת בפועל עד שתבחר הכנסת יושב ראש חדש.
- (1) הושעה יושב ראש הכנסת מכהונתו בהחלטה לפי סעיף 20(ג), יכהן סגן ליושב ראש הכנסת כיושב ראש הכנסת בפועל, עד לביטול (תיקון מס' 24) תשנ"ז-1997

ההשעיה או עד לבחירת יושב ראש חדש, לפי הענין;
(2) הועבר יושב ראש הכנסת מכהונתו בהחלטה לפי סעיף 20(ד),
יכהן סגן ליושב ראש הכנסת כיושב ראש הכנסת בפועל עד לבחירת
יושב ראש חדש.

(ד) הסגן ליושב ראש שיכהן כממלא מקום של יושב ראש הכנסת או כיושב
ראש הכנסת בפועל הוא הסגן שנבחר לכך על ידי ועדת הכנסת.

(ה) בכהונתו כממלא מקום של יושב ראש הכנסת או כיושב ראש הכנסת
בפועל יכהן הסגן ליושב ראש בכל כהונה המיועדת ליושב ראש הכנסת על פי דין,
ימלא כל תפקיד המוטל על יושב ראש הכנסת על פי דין וישתמש בכל סמכות
הנתונה ליושב ראש הכנסת על פי דין.

(ו) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם אם הנסיבות
האמורות בסעיפים קטנים (א), (ב), (ג) או (ג1) לגבי יושב ראש הכנסת נתקיימו במי
שמכהן כממלא מקום של יושב ראש הכנסת או כיושב ראש הכנסת בפועל.

(תיקון מס' 24)
תשנ"ז-1997

21. (א) הכנסת תבחר מבין חבריה ועדות קבועות, והיא רשאית לבחור מבין
חבריה גם ועדות לענינים מסויימים; תפקידי הועדות, סמכויותיהן וסדרי עבודתן,
במידה שלא נקבעו בחוק, ייקבעו בתקנון.

(ב) בתקנון ניתן לקבוע הוראות בדבר סמכותן של הועדות לזמן נושא
משרה או ממלא תפקיד בשירות המדינה, ברשות מקומית, במועצה דתית, בתאגיד
שהוקם בחוק או בחברה ממשלתית, ולחייבו למסור מידע שבידו על פעילות הגוף
שבו הוא מכהן, זולת אם יש בגילוי משום פגיעה בחוק, בחובה מקצועית או בחובת
אמונים שהוא חב בה על פי דין, וכן שיובטחו לו הזכויות של עד בבית המשפט;
הזימון ייעשה באמצעות השר הנוגע בדבר או בידיעתו, ובמי שאינו בשירות
המדינה - באמצעות ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו; ואולם רשאי השר
הממונה או ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו, להודיע לוועדה כי הוא עצמו יופיע
במקום מי שזומן.

(תיקון מס' 13)
תשנ"א-1991
(תיקון מס' 28)
תשס"א-2000

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשנ"ד-1994

21א. (בוטל).

(תיקון מס' 45)
תשע"ו-2016

22. הכנסת רשאית למנות ועדות חקירה, אם על ידי הסמכת אחת הועדות
הקבועות ואם על ידי בחירת ועדה מבין חבריה, כדי לחקור דברים שהכנסת
קבעה; סמכויותיה ותפקידיה של ועדת חקירה ייקבעו על ידי הכנסת; בכל ועדת
חקירה יהיו גם נציגים של סיעות שאינן משתתפות בממשלה, לפי יחסי הכוחות של
הסיעות בכנסת.

ועדות חקירה

23. שר או סגן שר שאינם חברי הכנסת, דינם לכל דבר הנוגע לכנסת כדין שר
או סגן שר שהם חברי הכנסת, אולם לא תהא להם זכות הצבעה.

דינם של שר וסגן שר
שאינם חברי הכנסת
(תיקון מס' 49)
תש"ף-2020

24. הכנסת תדון ותחליט בכל מספר חברים, אם אין בחוק הוראה אחרת לענין
זה.

מנין
(תיקון מס' 6)
תש"ס-1980

25. הכנסת תחליט ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם
באים במנין המשתתפים בהצבעה; סדרי ההצבעה ייקבעו בתקנון; והכל כשאין
בחוק הוראה אחרת לענין זה.

26. ישיבות הכנסת יהיו במקום מושבה, אולם בנסיבות מיוחדות רשאי יושב
ראש הכנסת, בהתייעצות עם הסגנים, לכנס את הכנסת במקום אחר; ישיבות
הכנסת מתקיימות בימי חול.

ישיבות

27. הכנסת תשב בפומבי.

פומביות
(תיקון מס' 17)
תשנ"ה-1994

28. ההליכים בישיבת הכנסת והדברים שנאמרו בה – פרסומם אינו מוגבל
ואינו גורר אחריות פלילית או אזרחית.

פרסום
(תיקון מס' 17)
תשנ"ה-1994

29. (בוטל). (תיקון מס' 17 תשנ"ה-1994)
30. (בוטל). (תיקון מס' 17 תשנ"ה-1994)
31. הוראות בדבר מועדי הכנסים של הכנסת ובדבר כינוס הכנסת שלא בתקופת הכנסים ייקבעו בחוק. (כנסים (תיקון מס' 29 תשס"א-2000)
32. (בוטל). (תיקון מס' 31 תשס"א-2001)
33. (בוטל). (תיקון מס' 29 תשס"א-2000)
34. לא תחליט הכנסת להתפזר לפני גמר תקופת כהונתה, אלא בדרך קבלת חוק לענין זה, ברוב חברי הכנסת. התפזרות הכנסת (תיקון מס' 15 תשנ"ב-1992)
35. החוק על התפזרות הכנסת יכלול הוראה על מועד הבחירות לכנסת שלאחריה, שלא יהיה מאוחר מחמישה חודשים מיום קבלת החוק. מועד הבחירות לאחר התפזרות הכנסת (תיקון מס' 30 תשס"א-2001)
36. החליטה הכנסת להתפזר, תהיה תקופת כהונתה של הכנסת שלאחריה עד לחודש חשון הקרוב שלאחר גמר ארבע שנים מיום הבחירה. תקופת כהונת הכנסת לאחר התפזרות
- 36א. (א) לא נתקבל חוק התקציב בתוך שלושה חודשים מיום תחילתה של שנת הכספים, יראו ביום שאחרי סיום התקופה האמורה (להלן – היום הקובע) כאילו החליטה הכנסת על התפזרותה לפני גמר תקופת כהונתה, וייערכו בחירות מוקדמות ביום ג' האחרון שלפני תום 90 הימים מהיום הקובע, אלא אם כן החליטה הכנסת ברוב חבריה, בתוך חמישה ימים מהיום הקובע, בשל סמיכות מועד הבחירות ליום חג, מועד או זיכרון, על קיום הבחירות במועד מאוחר יותר, אך לא יאוחר מ-100 ימים מהיום הקובע. התפזרות בשל אי קבלת חוק תקציב (תיקון מס' 30 תשס"א-2001)
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), פתח נשיא המדינה בהליכים להרכבת ממשלה חדשה לפי סעיף 30 לחוק-יסוד: הממשלה, הביעה הכנסת אמון בממשלה חדשה לפי סעיף 28 לחוק-יסוד: הממשלה, או התקבל חוק על התפזרות הכנסת, או התקיימו בחירות לכנסת, אחרי המועד להגשת הצעת התקציב לפי סעיף 3 לחוק-יסוד: משק המדינה, ולפני תום שלושת החודשים שמיום תחילת שנת הכספים, יהיה היום הקובע כאמור בסעיף קטן (א), היום שאחרי תום שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או היום שאחרי תום 145 ימים מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר; קבעה ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק-יסוד: משק המדינה כי הצעת חוק התקציב תונח על שולחן הכנסת לפני היום ה-85 מיום כינון הממשלה, יהיה היום הקובע היום שאחרי תום 60 ימים מהיום שבו הניחה הממשלה את ההצעה; במניין התקופות של 145 ימים, 85 ימים ו-60 ימים כאמור, לא יובאו בחשבון מועדי ישראל וערביהם כפי שייקבע בחוק. (תיקון מס' 40 תשע"ד-2014 (תיקון מס' 51 תשפ"א-2021)
- (ג) (פקע).
37. הכנסת היוצאת תוסיף לכהן עד לכינוסה של הכנסת הנכנסת. רציפות הכנסת
38. כל חיקוק שתקפו היה פוקע תוך שני החדשים האחרונים לתקופת כהונתה של הכנסת היוצאת, או תוך ארבעה חדשים לאחר שהכנסת החליטה להתפזר, או תוך שלושת החדשים הראשונים לתקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת – יעמוד בתקפו עד תום שלושת החדשים האמורים. הארכת תקופת של חיקוקים
39. חברי הכנסת יקבלו שכר כפי שנקבע בחוק. שכר חברי הכנסת
40. חבר הכנסת רשאי להתפטר מכהונתו; ההתפטרות תהיה בהגשה אישית של כתב התפטרות על ידי המתפטר ליושב ראש הכנסת, ואם נבצר ממנו להגישו אישית, - על ידי משלוח בדרך שנקבעה בתקנון; כתב ההתפטרות יהיה חתום ביום ההגשה או המשלוח. התפטרות של חבר כנסת
41. חבר הכנסת שהגיש התפטרותו, חברותו בכנסת נפסקת כעבור ארבעים ושמונה שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לידי יושב ראש הכנסת, זולת אם חזר בו מהתפטרותו לפני כן; הסתיימה התקופה האמורה ביום מנוחה, יידחה סיומה תוצאות ההתפטרות (תיקון מס' 41 תשע"ד-2014)

ליום שלאחר מכן שאינו יום מנוחה, והכול כפי שייקבע בחוק.

42. חבר הכנסת או מועמד לכנסת שנבחר או נתמנה לאחד התפקידים שנושאייהם מנועים מהיות מועמדים לכנסת, חברותו בכנסת או מועמדותו לכנסת, לפי הענין, נפסקת עם בחירתו או עם התמנותו לאחד התפקידים כאמור; לענין זה, "מועמד לכנסת" – מי ששמו כלול ברשימת מועמדים לכנסת, מיום הגשת הרשימה עד יום תחילת כהונתו כחבר הכנסת.

פקיעת כהונה או מועמדות (תיקון מס' 33) תשס"א-2001

442. (א) חבר הכנסת שהורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית, וקבע בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שיש עם העבירה קלון, תיפסק חברותו בכנסת ביום שפסק הדין נעשה סופי, ואין נפקא מינה אם העבירה נעברה בזמן שהיה חבר אותה הכנסת, חבר כנסת קודמת או לפני שהיה לחבר הכנסת.

הפסקת חברות של חבר הכנסת (תיקון מס' 18) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 32) תשס"א-2001 (תיקון מס' 44) תשע"ו-2016

(ב) סעיף קטן (א) יחול גם על חבר הכנסת שפסק הדין בענינו נעשה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר הכנסת; בקשת היועץ המשפטי לפי סעיף קטן (א) יכול שתוגש כל עוד פסק הדין לא נעשה סופי; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין, ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(ג) (1) הכנסת רשאית, ברוב של 90 חברי הכנסת, להחליט להפסיק את חברותו של חבר הכנסת אם קבעה שהתקיים בו, לאחר היבחרה של אותה כנסת, האמור בסעיף 7א(א)(2), או (3) לגבי מועמד;

(תיקון מס' 44) תשע"ו-2016

(2) החלטה כאמור בפסקה (1) תתקבל לפי הצעת ועדת הכנסת שהתקבלה ברוב של שלושה רבעים מחבריה, על בסיס בקשה של 70 חברי הכנסת, מתוכם 10 לפחות חברי כנסת בסיעות שאינן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה;

(3) מי שחברותו בכנסת הופסקה לפי פסקה (1), משרתו תתפנה כעבור 14 ימים מיום החלטת הכנסת, ואולם בתקופה שמהחלטת הכנסת ועד יום הפסקת החברות הוא לא יהיה רשאי להשתתף בישיבות הכנסת או בישיבות ועדה של הכנסת אלא לשם הצבעה בלבד;

(4) על החלטת הכנסת להפסיק את חברותו רשאי חבר הכנסת לערער לבית המשפט העליון;

(5) סעיף קטן זה לא יחול בתקופת בחירות, כפי שתיקבע בחוק;

(6) פרטים לעניין הגשת הבקשה, הדיון בה וההשגה על ההחלטה ייקבעו בחוק או בתקנון הכנסת.

442. (א) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית וקבע בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שיש עם העבירה קלון, יושעה מכהונתו בכנסת מיום קביעת בית המשפט ועד למועד שבו פסק הדין נעשה סופי.

השעיה (תיקון מס' 7) תשמ"א-1981 (תיקון מס' 38) תשס"ז-2007 (תיקון מס' 38) תשס"ז-2007

(ב) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית ונידון למאסר, יושעה מכהונתו בכנסת למשך הזמן שהוא נושא את עונש המאסר.

(1א) הוראות סעיף זה יחולו גם על חבר הכנסת שהורשע בעבירה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) לפני היותו חבר הכנסת.

(תיקון מס' 26) תש"ס-2000

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 38) תשס"ז-2007

442. (א) חבר הכנסת המכהן כשר או כסגן שר רשאי להפסיק את חברותו בכנסת לפי הוראות סעיף זה; הפסקת חברותו כאמור תהיה בהודעה בכתב ליושב ראש הכנסת, בצירוף הסכמתו בכתב של יושב ראש סיעתו של חבר הכנסת, ויחולו עליה הוראות סעיף 40; הוראות סעיף זה לא יחולו על חבר הכנסת המכהן כראש הממשלה, ממלא מקומו, ראש הממשלה החלופי או ראש הממשלה בפועל.

הפסקת חברות בכנסת של שר או סגן שר (תיקון מס' 49) תש"ף-2020 (תיקון מס' 53) תשפ"ה-2025

(1א) על אף האמור בסעיף קטן (א), חבר הכנסת המכהן כשר או כסגן שר אינו רשאי להפסיק את חברותו בכנסת לפי סעיף זה בתקופה שמתחילת כהונתה של כנסת חדשה ועד לכינון ממשלה לפי סעיף 13 או 13א(ה) לחוק-יסוד: הממשלה, ומהיום ה-90 שלפני יום הבחירות לכנסת לפי סעיף 9 או מיום היווצרות עילה לקיום בחירות לפי סעיף 34 או 36א או לפי סעיף 11(ב) או 29(ו) לחוק-יסוד:

(תיקון מס' 52) תשפ"ג-2023 (תיקון מס' 53) תשפ"ה-2025

הממשלה, לפי העניין.

(ב) חבר הכנסת שמסר הודעה כאמור בסעיף קטן (א), חברותו בכנסת נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שההודעה הגיעה לידי יושב ראש הכנסת, זולת אם חזר בו בהודעתו קודם לכן בהודעה בכתב ליושב ראש הכנסת; הסתיימה התקופה האמורה ביום המנוחה, יידחה סיומה ליום שלאחר מכן שאינו יום מנוחה, והכול כפי שייקבע בחוק.

(ג) נפסקה חברותו בכנסת של שר או סגן שר לפי הוראות סעיף זה, תתחדש חברותו בכנסת שאליה נבחר בהתקיים אחד מאלה, והוא לא יידרש לשוב ולהצהיר אמונים לפי סעיף 15:

- (1) הוא חדל לכהן כשר או כסגן שר;
- (2) הוא היה לראש הממשלה או לראש הממשלה החלופי;
- (3) הוא נקבע לכהן כראש הממשלה בפועל;
- (4) הוא היה לממלא מקום ראש הממשלה.

(תיקון מס' 53)
תשפ"ה-2025

(ד) (1) הוראות אלה יחולו לעניין מספר חברי הכנסת המרבי באותה סיעה שרשאים להפסיק את חברותם בכנסת לפי סעיף זה:

(תיקון מס' 51)
תשפ"א-2021

(א) מנתה הסיעה בין חבר כנסת אחד לשלושה חברי הכנסת – רשאי להפסיק את חברותם מחצית מחברי הסיעה; תוצאת חישוב כאמור שאינה מספר שלם תעוגל למספר השלם הגבוה הקרוב;

(תיקון מס' 52)
תשפ"ג-2023

(1א) מנתה הסיעה בין ארבעה לשישה חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם שלושה חברי הכנסת;

(תיקון מס' 52)
תשפ"ג-2023

(ב) מנתה הסיעה בין שבעה לתשעה חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם ארבעה חברי הכנסת;

(ג) מנתה הסיעה בין עשרה לשבעה עשר חברי הכנסת – רשאים להפסיק את חברותם חמישה חברי הכנסת;

(תיקון מס' 52)
תשפ"ג-2023

(ד) מנתה הסיעה שמונה עשר חברי הכנסת לפחות – רשאים להפסיק את חברותם שליש מחברי הסיעה; תוצאת חישוב כאמור שאינה מספק שלם תעוגל למספר השלם הגבוה הקרוב;

(תיקון מס' 52)
תשפ"ג-2023

(2) אין בשינוי מספר חברי סיעה, ובכלל זה בשל התפלגות או מיזוג עם סיעה אחרת, כדי להשפיע על הפסקת החברות בכנסת של חבר הכנסת שנעשתה לפני שינוי כאמור.

(ה) נפסקה חברותו בכנסת של חבר הכנסת לפי סעיף זה והתחדשה חברותו בכנסת משום שחדל לכהן כשר או שחדל לכהן כסגן שר שלא בנסיבות המנויות בסעיף 26(2) לחוק-יסוד: הממשלה, לא תיפסק שוב חברותו בכנסת לפי הוראות סעיף זה בתקופת כהונתה של אותה הכנסת.

(ו) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ג), שר או סגן שר שהפסיק את חברותו בכנסת לפי סעיף זה וחבר הכנסת שהוא שר או סגן שר החברים באותה סיעה רשאים להודיע ליושב ראש הכנסת בהודעה משותפת בכתב, בצירוף הסכמתו בכתב של יושב ראש סיעתם, על חידוש חברותו בכנסת של השר או סגן השר שחברותו נפסקה ועל הפסקת חברותו של חבר הכנסת האחר באותו מועד (בחוק-יסוד זה – הודעת החלפה);

(2) על חידוש החברות והפסקת החברות בכנסת בהתאם להודעת החלפה יחולו הוראות סעיף קטן (ב), בשינויים המחויבים, אולם חזרה מהודעת ההחלפה תהיה רק בהודעה משותפת בכתב של מגישי הודעת ההחלפה ליושב ראש הכנסת;

(3) לא ימסור חבר הכנסת שחברותו בכנסת נתחדשה לפי פסקה (1) הודעת החלפה נוספת בתקופת כהונתה של אותה הכנסת.

(ז) שר או סגן שר שהפסיק את חברותו בכנסת לפי סעיף זה והגיש כתב התפטרות לפי סעיף 22(א) או 26(1) לחוק-יסוד: הממשלה, או שנמסר לידי כתב העברה מכהונה לפי סעיף 22(ב), 26(3), 43(ד) או 43(ה) לחוק-יסוד: הממשלה, לפי העניין, רשאי להודיע ליושב ראש הכנסת בסמוך לאחר מועד ההגשה או המסירה כאמור כי לא תתחדש חברותו בכנסת, ויראו אותו כמי שהתפטר מהכנסת במועד הפסקת כהונתו בממשלה; על הודעה ליושב ראש הכנסת כאמור

(תיקון מס' 52)
תשפ"ג-2023
(תיקון מס' 53)
תשפ"ה-2025

בסעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף 40, בשינויים המחויבים.

43. (א) נתפנתה משרתו של חבר הכנסת, יבוא במקומו – מתוך רשימת המועמדים שכללה את שמו – המועמד ששמו נקוב ראשון אחרי שמו של אחרון הנבחרים.
- (ב) מי שחברותו בכנסת הושעתה לפי סעיף 42ב, משרתו נתפנה לתקופת ההשעיה ויבוא במקומו המועמד כאמור בסעיף קטן (א); חזר למלא את משרתו, יחדל לכהן האחרון שנהיה לחבר הכנסת מתוך רשימת המועמדים, ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולהיות לאחר מכן חבר הכנסת מכוח הוראות סעיף זה.
- (ג) מי שחברותו בכנסת נפסקה לפי סעיף 42ג(א), נתפנה משרתו ויבוא במקומו המועמד כאמור בסעיף קטן (א); נתחדשה חברותו בכנסת לפי סעיף 42ג(ג), יחולו הוראות סעיף קטן (ב) סיפה.
- (ד) מי שחברותו בכנסת נפסקה בהתאם להודעת החלפה לפי סעיף 42ג(ו) (בסעיף זה – חבר הכנסת המוחלף), נתפנה משרתו ויבוא במקומו מי שהגיש עמו את הודעת ההחלפה כאמור באותו סעיף.
- (ה) נתחדשה חברותו בכנסת של חבר הכנסת המוחלף לפי סעיף 42ג(ג), יחולו הוראות סעיף קטן (ב) סיפה.
- (ו) נתחדשה חברותו בכנסת של חבר הכנסת המוחלף בהתאם להודעת החלפה נוספת לפי סעיף 42ג(ו), יחולו הוראות סעיף קטן (ד).
44. על אף האמור בכל דין אחר, אין בכוחן של תקנות-שעת-חירום לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע בו תנאים.
45. אין לשנות סעיף 44 או סעיף זה, אלא ברוב של שמונים חברי כנסת.
- 45א. הוראת סעיף 45 תחול גם לענין שינוי סעיף 9א(א).
46. הרוב הדרוש לפי חוק זה לשינוי סעיפים 4, 9א, 34, 44 או 45 יהא דרוש להחלטות מליאת הכנסת בקריאה הראשונה, בקריאה השניה ובקריאה השלישית. לענין סעיף זה "שינוי" – בין מפורש ובין משתמע.

חילופים של חברי כנסת

(תיקון מס' 7)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 49)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 49)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 49)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 49)
תש"ף-2020

(תיקון מס' 49)
תש"ף-2020

יציבות החוק

נוקשות סעיפים

תחולת נוקשות
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992

מתי דרוש רוב מיוחד
(תיקון מס' 3)
תשי"ט-1959
(תיקון מס' 11)
תש"ן-1990
(תיקון מס' 15)
תשנ"ב-1992